

Møte torsdag den 6. mai kl. 21.40

President: M o r t e n L u n d

D a g s o r d e n (nr. 28):

1. Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (selveiende institusjoners adgang til å danne finanskonsern m.v.) (Innst. O. nr. 66 (1998-99), jf. Ot.prp. nr. 45 (1998-99))
2. Referat

S a k n r . 1

Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (selveiende institusjoners adgang til å danne finanskonsern m.v.) (Innst. O. nr. 66 (1998-99), jf. Ot.prp. nr. 45 (1998-99))

Jørgen Holte (Sp) (ordfører for saka): Denne innstillinga omhandlar to saker. Den eine gjeld forslag til ny lovtekst i lov om finansieringsverksemd og finansinstitusjonar som gir rettsleg grunnlag for sjølveigde institusjonar som sparebankar og gjensidige forsikringsselskap til å danne finanskonsern.

Den andre saka gjeld forslag til nytt punkt i lovteksta om høve til avvik frå regelen om eigaravgrensing.

Endringsforslaga har sin bakgrunn i to konkrete saker. Den første er avtalen mellom Sparebanken NOR, Gjensidige Skadeforsikring og Gjensidige Livsforsikring og søknad om høve til å danne eit blanda finanskonsern.

Etter gjeldande regel er normalt morselskapet i finanskonsern danna gjennom eit holdingselskap. Sjølveigde og medlemseigde finansinstitusjonar er særmerkte ved at det ikkje kan utøvast ordinær eigarkontroll, og kan difor ikkje eigast av eit slikt holdingselskap.

I lovforslaget blir det opna for at holdingselskapet blir erstatta av eit konsernstyre som skal ha bestemmande mynde over føretaka i konsernet. Det høgste organet i høvesvis sparebanken og forsikringsselskapet må gjere vedtak om ein avtale som legg til rette for eit slikt konsernforhold med to tredels fleirtal.

Ein samla komite sluttar seg til forslaget som no vil gi det nødvendige rettslege grunnlaget for at sparebankar og gjensidige selskap kan danne finanskonsern. Komiteen vil spesielt streke under at denne endringa no sikrar like rettslege rammevilkår, der både bank og forsikring inngår, uavhengig av om institusjonane er organiserte som aksjeselskap eller er sjølveigde institusjonar. Denne modellen krev klare reglar om avgjerdsmyndde og ansvar, og ein samla komite peikar spesielt på konsernstyret sin sentrale funksjon, både på konsern- og føretaksnivå.

Når det gjeld forslaget om endring av grensene for eige i lov om finansieringsverksemd, har det sin bakgrunn i søknad frå Eksportfinans ASA om konsesjon til å overta alle aksjane i Kommunekreditt Norge AS.

Eksportfinans ASA fekk i 1990 dispensasjon frå eigaravgrensingsregelen, slik at andre finansinstitusjonar kunne eige meir enn 10 pst. av aksjane i selskapet. Endringsforslaget regulerer ikkje vesentleg Eksportfinans ASA si verksemd om å tilby særlege finansielle tenester. Forslaget gir derimot no ein heimel til dispensasjon frå eigaravgrensingsregelen, og denne føresegna er ikkje til hinder for at ein finansinstitusjon i særlege tilfelle kan bli oppfatta som å tilby særlege finansielle tenester, sjølv om ein eig ein annan finansinstitusjon.

Ein samrøystes komite sluttar seg til lovforslaget, og gir til kjenne eit positivt syn på det tilbodet Kommunekreditt Norge AS vil gi kommunane, og at det må vere konkurransesituasjonen som avgjer Kommunekreditt Norge AS sin framtidige vekst.

Til punktet om eigaravgrensing og omtale av Kommunekreditt sin framtidige vekst har Framstegspartiet ein utfyllande merknad som går fram av innstillinga.

Ein samla komite vil tilrå dei forslaga til lovendring som Regjeringa har gjort framlegg om i proposisjonen.

Siv Jensen (Frp): Saksordføreren redegjorde for at Fremskrittspartiet har en utfyllende merknad. Ja, det er helt rett. Det overrasker meg litt at ingen andre partier i finanskomiteen har vært villig til å være med på innholdet i de merknadene. Det Fremskrittspartiet er opptatt av, er først og fremst å understreke at vi må ha konkurranse-dyktige rammebetingelser i det norske markedet, særlig fordi mange av disse aktørene er i knallhard konkurranse på et internasjonalt marked som er deregulert.

Men så har vi også noen utdypende synspunkter knyttet til Regjeringens begrunnelse for å gi dispensasjon fra eierbegrensingsregelen. Regjeringen har for det første begrunnet dette med at hovedkontorets beliggenhet skal være avgjørende. Jeg synes ikke det må tillegges vekt i denne type saker. Det som må være viktig, er å sette et hvert selskap i stand til å konkurrere på mest mulig like vilkår med andre selskaper – ikke legge vekt på hvor hovedkontoret blir plassert. Deretter har Regjeringen lagt vekt på den forholdsmessige forvaltningskapitalen. Man har eksplisitt uttrykt det. Det kan virke veksthemmende for selskapet hvis det er et av vilkårene for dispensasjon. Jeg ser av den fellesmerknaden vi har, at komiteen ikke ønsker at det skal være veksthemmende. Men på den annen side er det likevel viktig å understreke at dette forholdet ikke skal være en hemsko for det nye selskapet.

Videre har Regjeringen understreket når det gjelder forutsetningen for dispensasjonen, at den skal gjelde de nåværende eierne. Jeg tør minne om at det er en noe spesiell eierstruktur vi her ser for oss, og at det bl.a. har vært drøftelser om fusjon mellom Fokus Bank og Den danske Bank, hvor Fokus Bank fra før er deleier i dette selskapet.

Det må være helt grunnleggende at man legger vekt på de overordnede hensyn, som bør være konkurranse-situasjonen i det norske markedet, og det håper jeg også er resten av finanskomiteens intensjon i denne sak.

Børge Brende (H): Først vil jeg gjerne ha sagt at jeg synes det er fornuftig at man nå åpner for at selveiende

institusjoner også gis adgang til å danne blandet finanskonsern. Det åpner muligheter for en fusjonsløsning mellom Sparebanken NOR, Gjensidige Skadeforsikring og Gjensidige Livsforsikring. Det vil skape et slagkraftig norsk bank- og forsikringskonsern, som er viktig for å styrke konkurransen i det norske markedet.

Når det gjelder saken knyttet til Eksportfinans ASA og Kommunekreditt Norge AS, er vi glade for at det nå blir åpnet for at Eksportfinans fortsatt gis unntak fra eierbegrensningsreglene, slik at man kan eie Kommunekreditt. Årsaken til at det er fornuftig, er at Eksportfinans har en gunstig funding. Ved å overta Kommunekreditt vil også Kommunekreditt kunne tilby norske kommuner et konkurransedyktig produkt og lån, som vil være positivt. Norske kommuner er jo avhengig av å låne for å investere til nyttige formål, og når man gjennom denne overtakelsen kan få større konkurranse innenfor det området, er det et viktig bidrag til at kommunene kan få ned sine kapitalkostnader og heller bruke mer penger på det som er fornuftig, nemlig investeringer.

Vi har også merket oss departementets ulike begrunnelser. Jeg har ingen merknader til det, med unntak av ett punkt. Det er til det departementet skriver om at virksomheten i Kommunekreditt Norge AS ikke er omfattende i forhold til virksomheten i Eksportfinans ASA. Det noterte man seg fra departementets side. Og komiteen har sagt – som saksordføreren har redegjort for, og som Siv Jensen var inne på – at det som er avgjørende for Kommunekreditt fremover, er konkurransen i markedet. Av komiteens merknad, hvor det sies at det må være konkurransesituasjonen som avgjør Kommunekreditts fremtidige vekst, fremgår det at det ikke er noen bindinger i forholdstallet mellom Kommunekreditts og Eksportfinans' forvaltningskapital.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.
(Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i fem minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (selveiende institusjoners adgang til å danne finanskonsern m.v.).

I.

I lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

Ny § 2-2 annet ledd nr. 8 nytt annet punktum skal lyde:

I særlige tilfelle kan en finansinstitusjon anses å tilby særlig finansielle tjenester selv om institusjonen eier en

annen finansinstitusjon som ikke er omfattet av forrige punktum.

§ 2a-2 bokstav a nytt annet punktum skal lyde:

Som finanskonsern regnes også konserngruppe som etter § 2a-16 er etablert ved en avtale mellom sparebank og gjensidig forsikringsselskap om at foretakene skal ha et felles styre.

§ 2a-3 første ledd skal lyde:

En finansinstitusjon som er et morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d og konserngruppe som nevnt i § 2a-2 bokstav a annet punktum kan ikke etableres uten tillatelse gitt av Kongen.

I nytt avsnitt V skal overskriften til avsnittet lyde:

V. Konserngruppe bestående av sparebank og gjensidig forsikringsselskap.

I avsnitt V skal ny § 2a-16 lyde:

§ 2a-16 Konserngruppe bestående av sparebank og gjensidig forsikringsselskap

Sparebank og gjensidig forsikringsselskap kan inngå avtale om å opprette en konserngruppe ved at foretakene har felles styre (konsernstyre). Beslutning om å inngå en slik avtale treffes av det organ som velger styre i det enkelte foretak, med flertall som for vedtektsendring. Beslutning om å si opp avtalen treffes av samme organ med flertall av de avgitte stemmer.

Konsernstyret står for forvaltningen av de foretak som inngår i konserngruppen. Konsernstyret skal velges ved likelydende vedtak fattet av de organer som velger styre i de enkelte foretakene. Konsernstyret skal sammensettes i samsvar med sparebankloven § 14 og forsikringsvirksomhetsloven § 5-1. Konsernstyret skal ha den kompetansen og det ansvar som tilligger styret etter sparebankloven, forsikringsvirksomhetsloven og annet regelverk. Reglene om styrets saksbehandling i både sparebankloven og forsikringsvirksomhetsloven får anvendelse. Det skal føres egen styreprotokoll for hvert av de foretak som inngår i konserngruppen.

Sparebank og gjensidig forsikringsselskap som inngår i konserngruppe skal ha et virksomhetsstyre på minst tre medlemmer. Virksomhetsstyret har til formål å bidra til at forvaltningen av konserngruppen ikke utøves slik at den kommer i strid med vedkommende foretaks interesser. Virksomhetsstyret velges av det organ som etter sparebankloven og forsikringsvirksomhetsloven velger styre. I saker av vesentlig betydning for det enkelte foretak skal konsernstyret innhente virksomhetsstyrets uttalelse før konsernstyret treffer en beslutning. Virksomhetsstyret kan uttale seg om andre saker av betydning for foretaket. Konsernstyret skal utarbeide forslag til instruks, herunder delegasjon, til virksomhetsstyrene. Instruksen skal vedtas av det organ som velger styret og godkjennes av Kredittilsynet.

Konsernsjefen ansettes av konsernstyret og skal ha den kompetanse og det ansvar i hvert enkelt foretak som tilligger daglig leder etter sparebankloven, for-

sikringsvirksomhetsloven og annet regelverk. Sparebankloven § 17 første ledd nr. 2 gjelder ikke.

Sparebank og gjensidig forsikringsselskap i konserngruppen anses som datterforetak i samme konsern i forhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler som utfyller reglene i paragrafen her.

II.

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 22.00.
